

Perusopetuksen kehittäminen - Joustava perusopetus

Sivistyslautakunta 16.05.2023 § 38
71/12.00.01/2023

Valmistelija Sivistysjohtaja Aki Pelkonen, 044 493 5611

Toimivalta

Hallintosääntö:

26 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta. Lautakunnan yleisenä tehtävänä on valmistella kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston käsiteltäväksi kuuluvat asiat sekä huolehtia toimialalleen kuuluvien asioiden täytäntöönpanosta. Lautakunta päättää mm.1) keinoista palvelujen järjestämiseksi valtuuston talousarviopäätöksessä asetettujen tavoitteiden ja varattujen määrärahojen puitteissa.

39 § Viran perustaminen, muuttaminen ja lakkauttaminen. Valtuusto päättää toimialajohtajien virkojen perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta. Kunnanhallitus päättää muiden virkojen perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta.

Kuntastrategia:

Kuntalaisten palveluista ei tingitä. Järjestetään peruspalvelut kustannustehokkaasti. Edistetään henkilöstön hyvinvointia.

Asia

Yhtenäiskoulussa on järjestetty aiempina vuosina joustavaa perusopetusta muistuttavaa TEPPO- opetusta (työelämäpainotteinen opetus). TEPPO- opetuksessa nuoret ovat osallistuneet yleisopetuksen ryhmästä työelämäpainotteiseen opetukseen. TEPPO- opetuksesta on vastannut pääsääntöisesti yhtenäiskoulun yläkoulun laaja-alainen erityisopettaja, oppilaanohjaaja sekä kasvatusohjaaja. Toimintaan osallistuneilla nuorilla on ollut haasteita mm. koulumotivaation ja elämänhallintataitojen kanssa. TEPPO- opetuksella on pystytty tukemaan näitä nuoria, mutta laaja-alaisen erityisopettajan työpanoksesta suuri osa on mennyt näiden nuorten tukemiseen. Joustava perusopetus painottuu juuri näiden lasten ja nuorten tukemiseen, joilla on haasteita mm. koulumotivaation ja elämänhallintataitojen näkökulmasta. Erityisopettajan työpanosta tulisi pystyä painottamaan erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tukemiseen.

Joustavan perusopetuksen toiminta tukee oppilaita perusopetuksen oppimäärän suorittamisessa, toisen asteen koulutukseen siirtymisessä sekä pitkällä tähtäimellä työelämään sijoittumisessa sekä syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Joustavan perusopetuksen tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä, ehkäistä syrjäytymistä, vahvistaa oppilaiden opiskelumotivaatiota ja elämänhallintaa. Lisäksi oppilaita tuetaan jatko-opintoihin siirtymisessä sekä edistetään heidän opiskeluvalmiuksiaan.

Joustava perusopetus toteutetaan koulussa ja ohjattuna opiskeluna työpaikoilla sekä muissa oppimisympäristöissä. Opiskelu koulun ulkopuolella on tärkeä osa opiskelua. Opetuksessa korostuu moniammatillinen ja eri organisaatioiden välinen yhteistyö.

Joustava perusopetus tarvitsee onnistuakseen koko yhtenäiskoulun ja sivistystoimen hallinnon tuen. Yhtenäiskoulun henkilöstön kanssa on käyty keskustelua joustavan perusopetuksen mahdollisesta aloittamisesta ensin 1.2.2023 ja toisen kerran 17.4.2023. Sivistyslautakunnan kanssa asiasta on keskusteltu perusopetuksen seminaaripäivässä 4.4.2023 sekä lautakunnan lähetekeskustelussa 18.4.2023.

Yhtenäiskoulun henkilöstön kanssa käydyissä keskusteluissa 1.2.2023 sivistysjohtaja toi erityisopetuksen tulevaisuus keskustelun yhteydessä esille, että yksi keino tukea nuoria olisi kehittää perusopetusta tarjomalla yläkoulussa joustavaa perusopetusta vuosiluokilla 8.-9. Henkilöstö piti ajatusta hyvänä ja halusivat kuulla tarkemmin, mitä tämä luokkamuotoinen joustava perusopetus on ja miten se voisi tukea yhteisön erityisopetusta sekä oppilaita.

Yhtenäiskoulun henkilöstölle, sivistyslautakunnan jäsenille ja sivistystoimen hallinnolle pidettiin 17.4.2023 Joustavan perusopetuksen esittely. Esittelyn/konsultaation piti JOPO-toiminnan kokenut kehittäjä opettaja Maarit Holm. Tapaamisessa esiteltiin tarkasti, mitä JOPO- toiminta on ja mitä toiminta vaatii onnistuakseen ja miten toiminta voisi tukea laadukasta perusopetusta ja varmistaa, että erityisopettajan työpanos saadaan paremmin erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten käyttöön.

Sivistyslautakunnan kanssa käydyissä keskusteluissa on noussut esille toiminnan hyvät puolet. Lautakunnassa on keskusteltu laajasti perusopetuksen kehittämisestä ja tuen tarpeisiin vastaamisesta.

Joustavan perusopetuksen kehittäminen ja tuominen osaksi laadukasta perusopetusta on vaativa tehtävä. Tehtävä vaatii joustavaa perusopetusta käynnistävältä opettajalta vankkoja ryhmänhallinta taitoja, itsenäistä ja kehittävää työtettä. Tehtävässä onnistuminen edellyttää laajaa ymmärrystä nuorista, joilla on haasteita mm. koulumotivaation ja elämänhallintataitojen osalta. Opettajalta vaaditaan myös laajaa osaamista yläkoulun oppiaineiden päättöarvioinnista sekä laajaa tuntemusta oppiaineiden sisälöistä. Joustava perusopetus toteutetaan pienryhmämuotoisena opetuksena, jossa opetusta annetaan noin kymmenelle oppilaalle. Ryhmän opetuksesta vastaisi JOPO-opettaja sekä työparina toimisi koulun kasvatusohjaaja. Kasvatusohjaaja työskentelee jo tällä hetkellä juuri niiden lasten ja nuorten kanssa, jotka hyötyisivät joustavan perusopetuksen ryhmästä.

Jos kunnassa päätetään aloittaa joustavan perusopetuksen toiminta, niin asiaa tulee pohtia ainakin seuraavista näkökulmista: onnistummeko opettaja rekrytoinnissa, tulisiko toiminta aloittaa kokeiluna vai toistaiseksi sekä toiminnan aloittamisesta syntyvien kulujen näkökulmasta.

Joustavan perusopetuksen opettajan vuotuinen palkkakulu sivukuluineen on noin 55 000€. Jos kunnassa päätetään aloittaa joustava perusopetus lukuvuoden 2023-2024 alusta kohdistuu tästä palkkakulusta noin 23 000€ vuodelle 2023. Tätä kulua ei ole huomioitu perusopetuksen talousarviossa. Tämä asia tulee huomioida toiminnan aloitusta suunniteltaessa.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Aki Pelkonen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle 1. Joroisten kunnassa aloitetaan joustava perusopetus kahden lukuvuoden kokeiluna 1.8.2023 alkaen, mikäli tehtävään saadaan rekrytoitua soveltuva henkilö, 2. Joroisten kuntaan perustetaan joustavan perusopetuksen opettajan määräaikainen virka 1.8.2023-31.7.2025, virkanumero 3304, perusopetuksen lehtori hitu 40304005, kelpoisuusvaatimuksena perusopetuksen aineenopettajan kelpoisuus.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti hyväksyä sivistysjohtajan päätösehdotuksen. _____